(Nro. 263.)

GAZETA LWOWSKA.

W Piątek Nro. 132. 17. Listopada 1820.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — C. K. Rząd kraiowy podał do umieszczenia: —

Nayiaśnieyszy Pan mocą naywyższey uchwały z d. 18. Sierpnia raczył następuiących Urzędników zdrowia obdarzyć premiiami, za okazaną w r. 1817 gorliwość w szczepieniu krowinki; mianowicie: Fizyka Cyrkułowego Wiszniewskiego, Chyrurga obwodowego Schneidera, tudzież Chyrurgów Cyrkułowych Stasiewicza, Stillera, Zecha i Weissa; polecił oraz N. Pan tuteyszemu Rządowi kraiowemu, aby następuiącym Dominiiów: Osieczany, Nieżkowice, w Cyrkule Bocheńskim, Klimkowa w Jasielskim, Dembowa i Kainow w Rzeszowskim, Chełmiec, Sienna, Łęka, Stronie i Niecew w Sandeckim; Kołodzieiowka, Czerniłów i Hłubaczek w Tarnopolskim Cyrkule, tudzież następuiącym Duchownym: Plebanowi Horkczewskiemu w Tustobabach, i Dołkiewiczowi w Cześnikach, Cyrkułu Brzeżańskiego; Zaskulskiemu w Strzelcu wielkim, Brodzińskiemu w Woyniczu, Jakiowi w Wietrzykowcach, Cyrkułu Bocheńskiego, Plebanowi Męcińskiemu w Hanczowy, Połańskiemu w Wissowy, Rudnickiemu w Targowisku Cyrkułu Jasielskiego, Plebanowi Rusińskiemu w Cyrkule Łwowskim, Schaiderowi w Primie, Cyrkułu Myślenickiego, Plebanowi Tuliewskiemu w Rokitnicach, Dziekanowi i Plebanowi Dawidowiczowi w Radymnie, Plebanowi Kmicikiewiczowi w Wietlinie, Pohoreckiemu w Zaleskiey Woli, Winnickiemu w Sądowey Wiszni, Kustrzyckiemu w Kornicach, Chudelewiczowi w Woli Arłamowskiey w Cyrkule Przemyślskim; nareszcie Plebanowi Lewickiemu w Lezaysku, Zaszczyżewskiemu w Krnczkowy, Kolasińskiemu w Raniżowie, Kórzeniowskiemu w Jeżowie, Kochmańskiemu w Mrowli, Lisieckiemu w Wrzawie, Geraszyńskiemu w Chwałowicach, i Kooperatorowi Bonczyńskiemu w Mikocinie, Koziukowi w Maydanie Cyrkułu Rzeszowskiego; Plebanowi Niedobylskiemu w Felsztynie, Slazkiewiczowi w Strzałkowicach, Dziekanowi Spakowskiemu w Humienicach w Cyrkule Samborskim; Plebanowi Koptunkiewiczowi w Ujanowicach, w Cyrkule Sandeckim; Studzińskiemu w Kmolasie w Cyrkule Tarnopolskim, Kawuszyńskiemu w Ruskim Czerniłowie, Lewickiemu w Biały, Cyrkułu Tarnopolskiego; Dziekanowi Sabatowiczowi w Kamionce Wołoskiey, Plebanowi Kowalskiemu w Smolinie, Cyrkułu Żółkiewskiego; Dziekanowi Zurowskiemu w Pohowy, Cyrkułu Stanisławowskiego, nakoniec Chirurgowi Cyrkułowemu Sieglowi w Nowym Sączu — oświadczyć naywyższe J. C. K. Mci ukontentowaniu za to, że do szczepienia krowinki w r. 1817 przedsięwziętego czynnie się przykładali. — Które naywyższe pomienionych osob wyszczególnienie w nagrodę i dla tem większey zachęty ninieyszem podaie się do publiczney wiadomości.

Nayiaśnieyszy Pan raczył naywyższą uchwałą Swoią z d. 3. Października r. b. Józefewi Leopoldowi Schlik Prefektowi Gymnazyium Akademickiego we Lwowie wyznaczyć nayłaskawiey roczny dodatek 200 ZR. do iego pensyi przez wzgląd na tegoż zasługi.

Wiadomości zagraniczne.

Hiszpaniia.

Gazeta Pamplońska zawiera: D. Rafała Riego przesłane do Króla przedstawienie, w którem uskarza się na oddalenie go z urzędu Jeneralnego Kapitana Galicyi nadanego mu przez Króla, (urzędu tego nie chciał sam przyiąć chcąc pozostać dowodzcą woyska w Andaluzyi), tudzież na wygnanie go do Oviedo, obwinia Ministrów o niewdzięczność i usprawiedliwia swoią niewinność. Nakońcu dla ocalenia swey sławy przez wygna-

)(

mie, zrzekaiąc się wszystkich swoich godności, żąda iako obywatel prawnego rozpoznania całego iego postępowania począwszy od d. 7. Marca, w którym Król zaprzysiągł konstytucyię, aż do d. 5. Września, kiedy Riego iako złoczyńca wygnany został do Oviedo. Jeżeli okaże się bydź winnym niechay Król ukarze go śmiercią, w przeciwnym zaś razie niech takaż sama kara wymierzoną zostanie na Ministra lub Ministrów, którzy niegodnemi zabiegami targnęli się na wolność niewinnego obywatela i takową naruszyli.

Na ostatniem posiedzeniu Stanów (*Cortes*) na wniosek czterech Deputowanych uchwalono, aby Dyrekcyia długów publicznych we 48 godzinach zdała sprawę ze środków, iakie przedsięwzięto do przedaży dóbr Jezuickich.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Z Londynu dnia 21. Października. — P. Brougham złożył dzisiay dyplom P. Howmam iako Kawalera ustanowionego przez Królowę orderu Karoliny. Poczem słuchano: Lagomaggiore rybaka z Como, który iey służył za przewoznika i koniuszego Hrabiego Vassali. Obadwa wyznali, iż niewiedzą nic o nieprzystoynem zachowaniu się Królowey z Bergamim.

Pomiędzy widzami w Izbie Wyższey były także dwie znaczne osoby z Nowey-Zelandyi; dzikiemi swoiemi twarzami zwrócili powszechną uwagę.

Podług tuteyszey gazety nadworney, pozwolił Król Podpułkownikowi Church (Jenerałowi Neapolitańskiemu) nosić Krzyż Kommandorski orderu Sycylyyskiego woyskowego i zasługi, Ferdynanda, iakoteż wielki krzyż Neapolitański orderu woyskowego S. Jerzego połączenia.

Francyia.

Monitor z d. 27. Października zawiera następuiącą

Odezwę Króla:

„Ludwik z Łaski Bożey, Król Francyi i Nawarry: Wszystkim, którym o tém wiedzieć należy Nasze pozdrowienie!“

„Francuzi! W chwili, kiedy prawo zaręczaiące zupełną niepodległość waszym wyborom, zapewniaiące w sprawach waszych rzetelnieysze zastępstwo, po raz pierwszy zostało do skutku przywiedzione, chcę, ażebyście Moiego wysłuchali głosu. Przykre są okoliczności: spoyrzyycie się na was samych, spoyrzyycie się w około siebie; wszystko pokaże wam niebezpieczeństwa, potrzeby i obowiązki. Macie silną i prawną wolność; iest ona opartą na prawach pochodzących z miłości Moiey do Ludów Moich i z Moiey znaiomności czasów, w których żyiemy; przy tych prawach, zależy tylko od was, zapewnić spokoyność, sławę i szczęście Naszey wspolney Oyczyzny; macie po temu wolę, umieycie okazać ią przez wybory. Prawda obiawia się tylko przez rzetelność; oddalaycie od szlachetnych obowiązków Deputowanego, wspieraiącego niepokoie, sprawcę niezgód, rozsiewacza niesprawiedliwey nieufności ku Moiemu Rządowi, Moiey rodzinie i Mnie; gdyby się was pytali czemu ich odpychacie, pokażcie im uciemiężoną przed pięciu laty a od tego czasu tak cudownie teraz odrodzoną Francyię, osiągaiącą nakoniec swoy cel, odbieraiącą iuż nagrodę tylu ofiar, widzącą zmnieyszone podatki i ulżone wszystkie publiczne ciężary: powiedzcie im, iż gdy wszystko w waszey Oyczyznie kwitnie, rośnie i doskonali się, nie myślicie, abyście wasze sztuki, przemysł, żniwa, życie, dzieci, spokoyność rodzinną, słowem, szczęście, którego wam wszystkie Ludy ziemskie zazdroszczą, wystawiali na igraszkę szalonych ich uroień lub ich bezbożnych zamiarów.“

„Wszędzie do wyboru waszego macie mnóstwo obywateli, prawych i gorliwych przyiacioł Konstytucyi, przychylnych zarówno Tronowi iak i Oyczyznie, a nieprzyiacioł Despotyzmu i nierządu. Z takiey klassy wybrani Deputowani ustalą ze Mną porządek, bez którego nie może ostać żadne towarzystwo; z nimi ugruntuię owe wolności, które miały zawsze za schronienie Tron przodków Moich, a które dwa razy iuż wam nadałem. Świat oczekuie od was wysokich nauk, a wy dadź mu ie powinniście. Dawszy Ludom przykład owych wolności, które wzruszaią tak mocno umysły, daliście im prawo do żądania od was usprawiedliwienia się z tych obłędów, do których mogłyby bydź pociągnione przez tę wolność; nauczaycie ich, iak maią omiiać skały, usłane w waszym zawodzie i okażcie im, że te wolne ustanowy wzniesione bydź maią nie na gruzach i ruinach, lecz na sprawiedliwości i uszanowaniu ku prawom i przez te powinny bydź umocnione.“

„Takim sposobem Francyia postępuiąc na czele cywilizacyi, wśród burzy, która ią otacza, zachować się powinna spokoynie i w zupełném zaufaniu. Jeźli zgadzać się będzie ze swoim Królem, więc pomyslność iey zabezpieczona zostanie od każdego zamachu. Duch stronnictwa może iey tylko zagrażać, ieźli się ukazać odważy, zostanie on zgnębiony;

łonie Izb przez patryiotyzm Parów i Deputowanych w kraiu przez baczność urzędów, stałością tych, co są uzbroieni na obronę i utrzymanie publicznego pokoiu a nadewszystko Moią niewruszoną wolą."

„Francuzi! niedawno daliście Mi świadectwo waszego szlachetnego i wspaniałego sposobu myślenia; mieliście udział do tey radości, którą Opatrzność Mnie i Moiey zesłała rodzinie. Bogdayby tey trwałości rękoymiia, którą Niebo obdarzyła Francyią, była równie zakładem połączenia się tych wszystkich, którzy rzetelnie pragną nadanych wam przezemnie Instytucyy, a z tém i porządku, pokoiu i szczęścia Oyczyzny."

„Dan w pałacu Tuileryyskim d. 25. Paźdz. roku zbawienia 1820 Panowania Naszego dwudziestego szostego." (podpis.) „Ludwik."

Na rozkaz Króla:

Prezydent Rady Ministeryialnéy: (podpis.) „Richelieu."

Sąd Izby Parów w sprawie spiskowych uwolnił znowu na d. 24go Października Porucznika i żołnierza z Legii Meurthy i nauczyciela z Departamentu Charente (nazwiskiem Bernard Frederic), a to z powodu niedostatecznych dowodów.

Względem niedawno zaszłych wypadków w Saumur zawiera teraz Monitor co następuie: „W Sobotę d. 7. Października, przybył P. Benjamin-Constant do Saumur. Wieczorem pod oknami domu, gdzie stanął, wyrażano się z groźbami. Dnia następuiącego w Niedzielę wieczorem ponowiano te same sceny i nierównie więcéy; mnostwo ludzi pozbiegało się, słyszano nawet głos: do broni! Niektórzy Officerowie, wychowańcy szkoły ieździenia na koniu znayduiący się pomiędzy kupą tego ludu dobyli pałaszów. Trzy wystrzały z broni padły pomiędzy nich. Mieszkaniec Chambault został raniony pałaszem. Officer postrzelony. Tymczasem Przełożony nad szkołą, Hrabia Gentil de Alphonse i Gwardyia Narodowa przywrócili porządek. W Poniedziałek na d. 9. nie zaburzono więcéy spokoyności publicznéy i nikt nie był w niebezpieczeństwie. P. Benjamin-Constant odiechał ieszcze tegoż samego dnia. Prokurator Królewski rozpoczął śledztwo sądowe na wniesioną skargę Podprefekta. Minister Woyny wydał rozkaz dowodzącemu Jenerałowi 4tą Dywizyią Woyskową, aby udał się do Saumur, i przedsięwziął śledztwo względem postępowania wychowańców szkoły Królewskiéy ieżdzenia. Przedsięwzięto wszystkie środki, dla odkrycia sprawców zaburzenia i pociągnienia ich do odpowiedziałności.

P. Benjamin-Constant, który niedawno bawił w dobrach Lagrange, Jenerała Lafayette, (w Departamencie Sekwany i Marny) kazał wydrukować prośbę, przesłaną do Ministra Woyny z powodu doznanych nieprzyiemności w Saumur.

Gazeta Bruxelska ogłasza, iż niebawem wyydzie znowu dzieło P. Pradt, pod tytułem: *De la Belgique, depuis 1789, jusq'en 1794.*

Hrabina Oldi przeieżdzaiąc przez Paryż do Londynu zakupiła kilka exemplarzy wydanego przekładu pamiętników brata iey Bergamiego.

Dziennik du Calvados donosi, że P. de Narsey miał wynaleść banię powietrzną, którą kierować można, podług upodobania nawet przeciwko wiatrowi, i na godzinę można 4 mile Niemieckie odbydź drogi. Wynalazca zakłada sobie wielki plan założenia dyliżansów napowietrznych.

Redaktor byłego pisma Renommée teraz współpracownik Kuryiera, P. Legracieux wskazany został na d. 24. Października na roczne więzienie i karę 2000 franków z powodu artykułu obrażaiącego gwardyię Narodową Marsyliyską.

Włochy.

Podług naynowszych wiadomości z Neapolu Xiąże di Gallo, który przy końcu miesiąca Sierpnia w podroży swoiéy do Wiednia przybył do Klagenfurtu, i tam odebrawszy rozkaz Nayiaśnieyszego Cesarza Austryiackiego, że nie może daley iechać, udał się był do Bolonii dla oczekiwania tamże dalszych rozkazów Rządu swoiego, mianowany został teraz przez Xięcia zarządzaiącego Państwem iego Zastępcą (Luogo tenente) w Sycylii, w skutek czego, udał się przez Ankonę do Neapolu.

Na posiedzeniu Parlamentu z d. 16. z. m. wszczęły się rozprawy względem zamierzonego mianowania Jenerała Colleta Naczelnym Wodzem woyska Neapolitańskiego w Sycylii. Deputowany Imbriani uczynił wniosek, aby Jenerałowi Colleta, który iakkolwiek byłby zdolny, nieposiada zaufania Narodowego, dodani byli dway Kommissarze, którzy kierowaliby iego postępowaniem, do czego przełożył Deputowanych: Pepe (Gabryiela) i de Lucca.

Mówią o pożyczce 4 milionów dukatów, o którą wchodzić ma Rząd rewolucyyny z domem handlowem Guittard w Neapolu; a chcąc zaradzić w nieiakiey mierze gwałtowney po-

trzebie skarbu, przyymnie nayuciążliwsze warunki, to iest: 12 procent, oprócz prowizyi, i konsolidowane papiery, które stały 67 są po 61.

Wiadomość o zupełnem odrzuceniu zawartey pomiędzy Jenerałem Florestanem Pepe i Xięciem Paterna kapitulacyi względem oddania Palermo i tamecznych twierdz zupełnie się potwierdza; gazety Neapolitańskie zawieraią iuż wyrok Xięcia zarządzaiącego Państwem, wydany w skutek uczynionego wniosku w Parlamencie pod d. 15. z. m. przez D. Gabryiela Pepe. Atoli sąd powszechności, względem postępowania D. Florestana Pepe poczyna zmnieyszać swoią surowość, albowiem słychać, iż ugodę tę zawarł tylko w tym celu, ażeby mogł zaiąć Palermo i tameczną twierdzę, wiedząc dostatecznie, że nie był umocowany do zawarcia kapitulacyi pod takiemi warunkami i że takowa pewnie odrzuconą będzie w Neapolu.

Prussy.

Śledztwo policyyne w Xięstwie Poznańskiem umieszczone w różnych gazetach zagranicznych, tak ważne przyniosło skutki, iż staie się powszechnie interessuiącém. Powodem do tego były rozmaite złodzieystwa i rabunki, które zniewoliły Ministeryium Spraw Wewnętrznych, że zesłało Radzcę nadwornego Falkenberga do wyśledzenia sprawcow i współuczestników tych występków. Skutki tego śledztwa przyczyniły się do spokoyności publiczney nietylko tey prowincyi, ale dla całego Państwa i sąsiedzkich kraiów. W przeciągu kilku tygodni za staraniem tego Kommissarza i pomocą Władz mieyscowych tey prowincyi odkryto nietylko nayznacznieysze bandy tych rozboyników i złodziei i popełnione przez nich rozboie i kradzieże, ale oddano na powrót znaczną ilość skradzionych rzeczy i pieniędzy właścicielom, i uwieziono 58 współwinowayców których oddano ich sądowi karzącemu.

Turcyia.

Względem losu Alego Baszy nie masz ieszcze pewnych wiadomości. List pisany z Konstantynopola z d. 10. Października zawiera w tey mierze co następuie: „Ali Basza i walka iego z W. Portą są ieszcze przedmiotem codzienney rozmowy, uwaga publiczności iest tém bardziey zwrócona na skutek tey rzeczy, ponieważ odebrane niedawno doniesienia od naczelnych wodzów W. Porty i Baszów rokowały nadzieię prędkiego tey walki ukończenia; zdaie się atoli, że Ali Basza użyie ostatnich środków do uratowania życia i wolności. Podług pewnych wiadomości, iak iuż donieśliśmy udało mu się zamknąć z 7 do 800 ludzi w zamku położonym na iezriorze Janiny, z kąd, za pomocą podłożonych min i licznych dział wielkiego wagomiaru zamienił iuż w gruzy znaczną część miasta Janiny, i zrządził znaczne szkody będącemu tamże oblegaiącemu korpusowi. Bąba-Pehlivan naczelny wódz W. Porty i Bascha-Bei-Jomail-Basza (następca Ali Baszy na Baszostwo Janiny) widzieli się bydź zmuszeni żądać pomocy w ludziach i działach. Basza Saloniki iuż się z nimi połączył i od dni 10. do 12. trudnią się w Topczana (Ludwisarni) ładowaniem na okręty różnego rodzaiu amunicyi do oblężenia. Basza Eyribos (Negropontu) otrzymał także rozkaz posłać swoie działa pod zarządzenie woyska oblegaiącego W. Porty. Środki te są skutkiem własnoręcznego w wyrazach ostrych i surowych napisanego listu do W. Wezyra (Chattiszerifs). Cała rodzina i krewni Alego Baszy prosili o łaskę W. Sułtana podawszy bardzo pokorną prośbę w ięzyku Greckim i oświadczyli, że poddadzą się bezwarunkowo dawniey iuż wyrzeczonemu rozkazowi W. Sułtana i osiędą w mieyscu urodzenia ich oyca w Depedelen (z kąd tenże używał nazwiska Depedeleni Ali Bąsza). Na prośbę tę zezwolono tymczasowie. Ali Basza ażeby przeszkodzić zbiegostwu kazał zamurować bramy zamku. Tymczasem 4 Begów odważyło się spuścić po murach twierdzy; ieden przy wykonaniu tego strasznego przedsięwzięcia nalazł śmierć; trzey inni przybyli do obozu Phelivana Baszy. Podług ich zeznania stan ich dotychczasowego władzcy codziennie staie się przykrzeyszy, i chwila ta nie iest iuż zbyt odległą, w którey on pod razami sztyletów, swoich naywiernieyszych stronników i towarzyszów broni znaydzie cel swoiego awanturniczego życia.“

Wielu Ormiian odkrytych przez śledztwo z powodu zamachu na życie swoiego Patriarchy ukarano śmiercią w Konstantynopolu; pomiędzy wskazanemi na śmierć był bogaty wexlarz starzec 80 letni i wielu Xięży. Inni zostali wygnani. Podobny los spotkał niedawno nayznakomitszych Officerów Bostandzi Baszy, którzy się dopuścili ucisków.

Wiadomości względem publicznego stanu zdrowia we wszystkich częściach Stolicy są dosyć zaspokaiaiące, atoli w różnych okolicach Rumelii i Albanii pokazuią się ciągle ślady zarazy.

Redakcyia F. Krattera. — Drukiem J. Pillera.